

Αρχαιολογικοί χώροι σε άλλες πόλεις

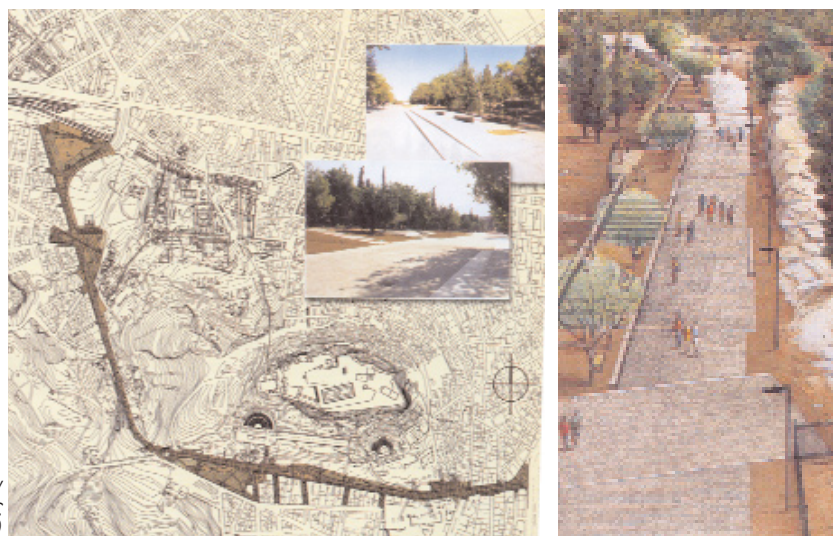

Ενοποίηση των αρχαιοθολογικών χώρων της Αθήνας

Οι αρχαιοθολογικοί χώροι του ιστορικού κέντρου της Αθήνας αποτελούν το κύριο στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης, καθώς και την πιο ζωντανή μαρτυρία της ιστορικής της συνέχειας διαμέσου των αιώνων. Η "ενοποίησή" τους υπήρξε επί δεκαετίες το όνειρο αρχιτεκτόνων, πολεοδομών και των κατοίκων της πόλης.

Ο όρος "ενοποίηση" σημαίνει τη δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου παρεμβάσεων το οποίο θα περιλαμβάνει εργασίες ανάδειξης και ανάπλασης των μνημείων και των αρχαιοθολογικών χώρων, δημιουργώντας το περιβάλλον εκείνο που θα υπογραμμίζει τη σημασία και την αξία των μνημείων αυτών.

(απόσπασμα από φυηλόδιο Ε.Α.Χ.Α.)

Διαμόρφωση δικτύου δημοσίων χώρων στην περιοχή της Ακρόπολης (Δ. Αεροπαγίτου - Απ. Παύλου)

*Πλατεία Κουμουνοδούρου
και Οδός Ερμού*

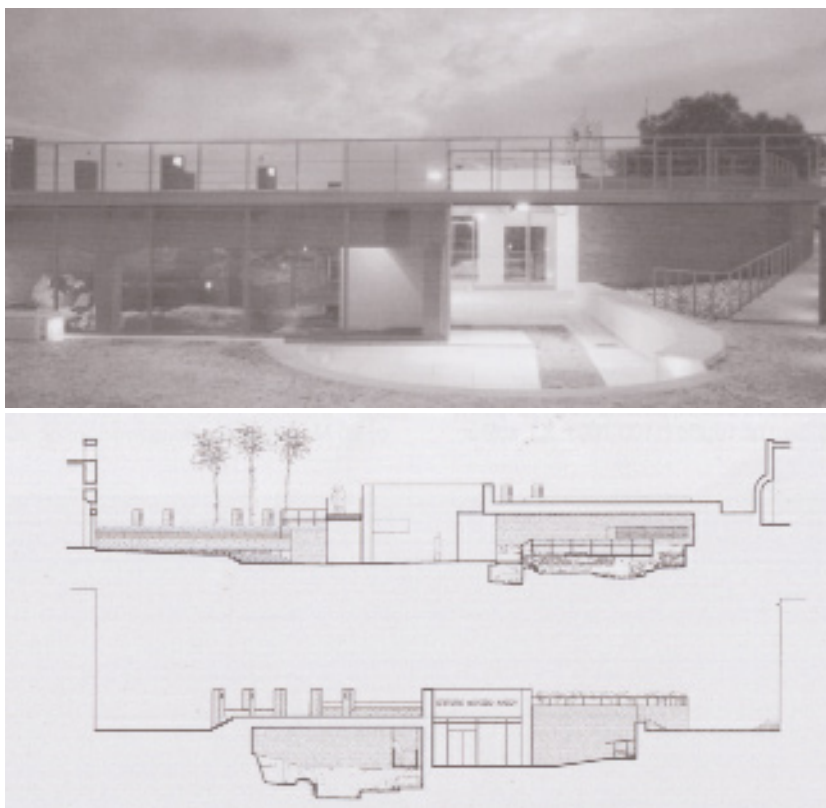

Πλατεία Συντάγματος

Οδός Δ. Αεροπαγίτου

επιτόπιο μουσείο Νάξου

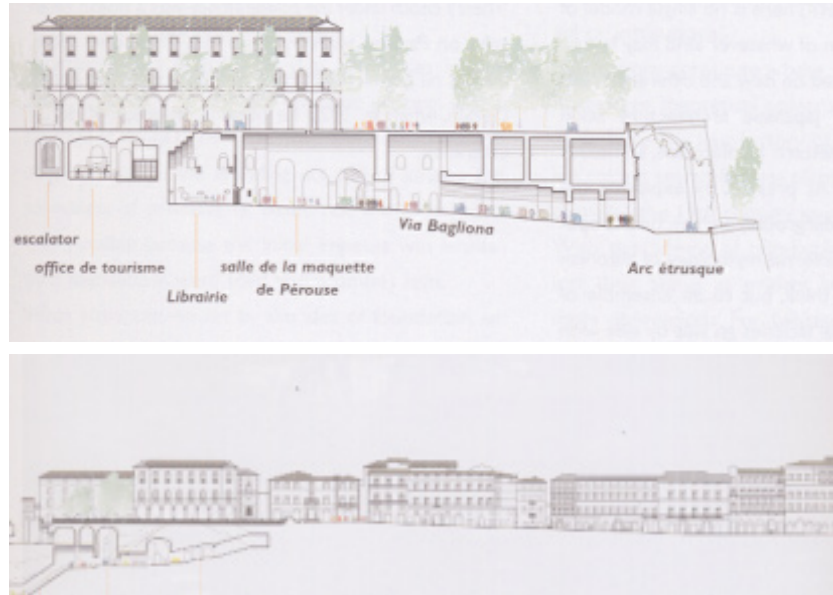
Το επιτόπιο Μουσείο Νάξου είναι ένας προστατευμένος αρχαιολογικός χώρος, διαμορφωμένος έτσι ώστε να επιτρέπει την ασφαλή έκθεση των ευρημάτων, στην ίδια θέση που βρέθηκαν, αληθιά και να παρέχει τη δυνατότητα επίσκεψής του από το κοινό. Τμήμα του τείχους που περιέβαλλε τη μυκηναϊκή πόλη, εργαστήρια κεραμικής και μεταλλοτεχνίας, λείψανα από τη μετέπειτα μετατροπή του χώρου σε τύμβο, καθώς και μεταγενέστερα στρώματα ερειπίων μαρτυρούν τη συνεχή παρουσία ζωής επί 3500 χρόνια. Από την πρώτη στιγμή της μελέτης διαφάνηκε ο διπλός χαρακτήρας του θέματος:

- α. Το Μουσείο, ως θεματοφύλακας του αρχαίου πολιτισμού.
- β. η θέση και η σημασία της πλάτειας για τους περίοικους και την πόλη.

Αρχιτέκτων: Αγνή Κουβελά

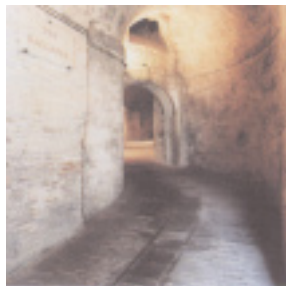

Rocca Paolina, Περούτζια, Ιταλία

Πρόκειται για τη διαμόρφωση ενός τμήματος της Rocca Paolina, που έχει άμεση σχέση με τον ομώνυμο πύργο-φρούριο που κατασκευάστηκε το 1540 από τον Πάπα για να συμβολήσει την υποταγή της πόλης στη παπική εξουσία. Το ανάγλυφο της Rocca Paolina είναι τεχνητό και είναι αποτέλεσμα ερειπίων που συσσωρεύτηκαν μετά από αλληπάλληλες συγκρούσεις. Τέλος του 19ου αιώνα ο πύργος-φρούριο ισοπεδώθηκε και η περιοχή αποδόθηκε στη πόλη. Τμήματα της μεσαιωνικής πόλης ξεθάφτηκαν και χρησιμοποιήθηκαν ως υπόγειοι χώροι. Η αρχιτεκτονική πρόταση του Italo Rota αναδεικνύει το πολυσύνθετο της μεσαιωνικής πόλης και δημιουργεί συνδέσεις ανάμεσα στη πάνω πόλη και την κάτω πόλη, είσοδο στον υπόγειο χώρο στάθμευσης και συνδέει την σύγχρονη πόλη και την ιστορική πόλη. Προβλέπεται η δημιουργία ενός κέντρου τουριστικών πληροφοριών και ενός εκθεσιακού χώρου με θέμα τη στρωματογραφία της Περούτζια (ετρουσκική, ρωμαϊκή και μεσαιωνική). Η νεκρή πόλη, θαμμένη, αναγεννιέται για να γίνει ένας χώρος πληροφόρησης και έκθεσης.

Αρχιτέκτων Italo Rota, 1999-2001

*Υπόγεια τμήματα της
μεσσαιωνικής πόλης και
εσωτερικές διαμορφώσεις -
εκθεσιακός χώρος*

στέγαση αρχαιολογικού χώρου, Cosenza, Ιταλία

Για πάνω από 50 χρόνια στο κέντρο της παλιάς πόλης της Cosenza στην Ιταλία, υπήρχε μιά "τρύπα" στον αστικό ιστό, εξαιτίας αεροπορικού βομβαρδισμού κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το κενό αυτό ονομαζόταν "πλητεία" Piazza Toscano. Όψεις κατοικιών που ποτέ δεν ήταν προορισμένες να αποτελέσουν προσόψεις, ξαφνικά προβάλλονταν σε έναν άδειο χώρο ως κενοί τοίχοι. Μετά από μια σειρά ανασκαφών ήρθαν στο φως μερικά εξαιρετικά ευρήματα διαφόρων ιστορικών φάσεων.

Ο Marcello Guido κατάφερε να μεταμορφώσει αυτόν τον απροσδιόριστο συνδυασμό ανοικτού χώρου, κατοικιών και ανασκαφής σε μία εντελώς νέα μορφή "αρχιτεκτονικού" τοπίου, αποφεύγοντας προσεκτικά το άηλο πρόβλημα, εάν δηλαδή μια πλητεία θα μπορούσε ποτέ να υπάρξει, παρά μόνο αν από πάντα υπήρχε ως τέτοια. Από ψηλά, στο επίπεδο του αστικού ιστού, η κατασκευή μοιάζει σαν φύλλα από γυαλί και αιχμηρά θραύσματα μετάλλου να έπεσαν βίαια πεταμένα από φύσημα αέρα πάνω στα κτίρια για να αφήσουν ανεξίτηλα σημάδια. Από χαμηλά, στο επίπεδο του αρχαιολογικού χώρου, μοιάζει σαν μια δόνηση να έσπασε μια κρούστα γυαλιού και μετάλλου που απλώθηκε σε μικρά κομμάτια στις γειτονικές κατοικίες, λόγω της βιαιότητας του γεγονότος.

Το αποτέλεσμα είναι παράξενο, σίγουρα απρόσμενο για όποιον το συναντά καθώς στρίβει από τη γωνία. Υπάρχει τώρα αρχιτεκτονική μέσα σε αυτό που δεν είναι πλέον άδειος χώρος. Η όλη κατασκευή μπορεί να περιγραφεί ως ένας πολυήλικος ιστός με πορείες και θεάσεις σε διάφορες κατευθύνσεις μέσα από πυκνές συγκεντρώσεις κατασκευών. Τα αρχαιολογικά ευρήματα μεταμορφώνονται σε ένα είδος υπόγειου τοπίου. Διαφορετικοί κόσμοι συνυπάρχουν σε διαφορετικά επίπεδα, καθώς οι αντανάκλασεις τους ξεπηδούν μέσα από τις γυάλινες επιφάνειες, αλληλίζοντας μορφή ανάλογα με την ώρα της μέρας ή της νύχτας.

Αρχιτέκτων: Marcello Guido

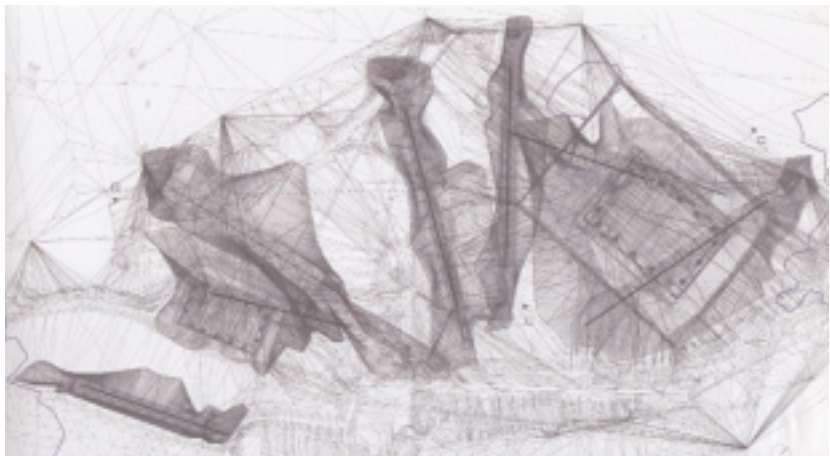
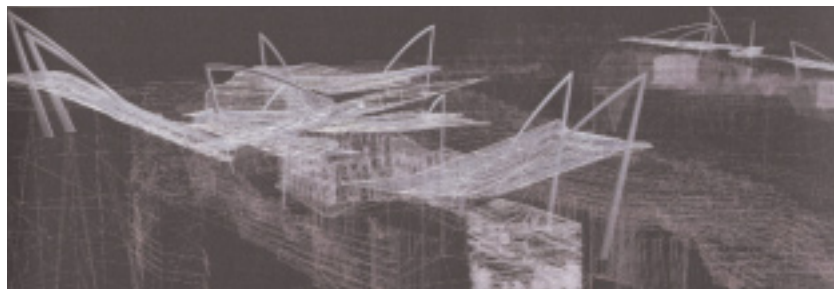

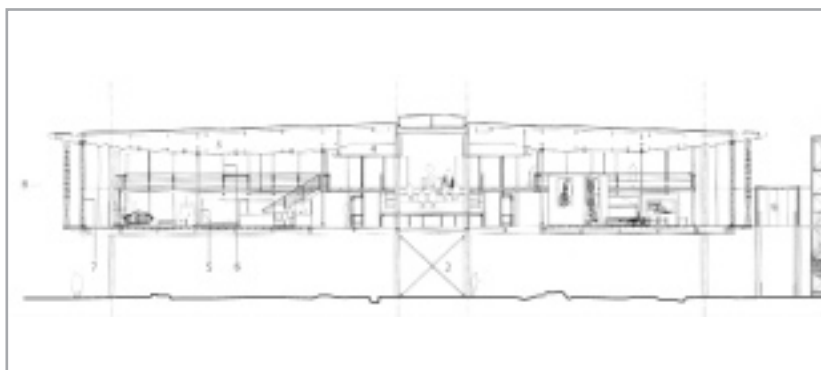
Προσωρινό στέγαστρο, Λαλιμπέλα, Αιθιοπία

Πρόκειται για ένα προσωρινό στέγαστρο που θα εξασφαλίσει τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν εργασίες αποκατάστασης πέντε εκκλησιών. Οι πέντε εκκλησίες αποτελούν τμήμα ενός συμπλέγματος έντεκα εκκλησιών που κατασκευάστηκαν στη Λαλιμπέλα, μικρή πόλη που βρίσκεται σε υψόμετρο 2700μ και φέρει το όνομα του βασιλιά Λαλιμπέλα (1181-1221). Οι εκκλησίες που αποτελούσαν μία " νέα Ιερουσαλήμ". Οι εκκλησίες είναι σκαλισμένες στο βράχο και επικοινωνούν με υπόγειες στοές. Το 1978 το σύμπλεγμα των εκκλησιών ανακηρύχθηκε από την UNESCO ως μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς.

Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός της UNESCO
Architecture Project, 1991

Κάτοψη στεγάστρου

αρχαιολογικό μουσείο Saint-Romain-en-Gal, Γαλλία

Πρόκειται για ένα αρχαιολογικό μουσείο το οποίο κατασκευάστηκε πάνω από τα ερείπια τμήματος της αρχαίας Βιέν, πόλης που κατοικήθηκε από τον 1ο αιώνα π.Χ. μέχρι τον 2ο αιώνα μ.Χ. Οι αρχαιότητες αποτελούν μία αξιόλογη μαρτυρία ενός πολεοδομικού ιστού ιδιαίτερα πυκνού, με κατοικίες, καταστήματα, αγορά και θέρμες.

Το 1988 προκηρύχθηκε αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για τη κατασκευή αρχαιολογικού μουσείου, τον οποίο κέρδισαν οι αρχιτέκτονες Chaix και Morel. Σε συνέχεια του διαγωνισμού κατασκευάστηκαν δύο κτίρια χαμηλού ύψους. Το πρώτο κτίριο, που είναι αυτό που βρίσκεται σε άμεση επαφή με το ποταμό Ροδανό, στεγάζονται η υποδοχή, η διοίκηση και άλλες παρεμφερείς υπηρεσίες. Μία πεζογέφυρα πάνω από τις αρχαιότητες συνδέει το πρώτο κτίριο με το δεύτερο, κτίριο που αποτελεί τον διαρκή εκθεσιακό χώρο. Το κτίριο είναι εξ ολοκλήρου μεταλλικό, με έντονα στοιχεία διαφάνειας και χρησιμεύει μεταξύ των άλλων ως παρατηρητήριο των αρχαιοτήτων. Από το εσωτερικό του κτιρίου ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επισκεφθεί μέσα από μία οργανωμένη πορεία τον κυρίως αρχαιολογικό χώρο. Είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα η συνύπαρξη αυτών των δύο χώρων, συνύπαρξη που ενδυναμώνει ξεχωριστά τον καθένα από αυτούς.

Αρχιτέκτονες: Chaix & Morel, 1988

*Ανασκαφές στον
περιβάλλοντα χώρο του
Μουσείου του Λούβρου -
1984*

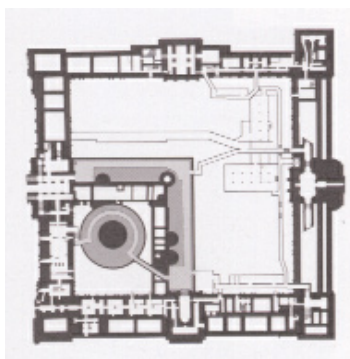

ένταξη αρχαιοθολογικών ευρημάτων, Λούβρο

Τα λειτουργικά προβλήματα του Μουσείου του Λούβρου κατέστησαν αναγκαία τη συνοδική αναδιοργάνωση του συνόλου των κτιρίων που απαρτίζουν το Μουσείο. Οι υπάρχουσες επιφάνειες κρίθηκαν ανεπαρκείς και διαπιστώθηκε ότι έπρεπε επειγόντως να δημιουργηθούν πολλοί νέοι χώροι έκθεσης και εξυπηρέτησης του κοινού. Επειδή οποιαδήποτε προσθήκη στο κτίριο θα δημιουργούσε προβλήματα ισορροπίας, επιλέχθηκε η λύση των υπόγειων κατασκευών. Οι αρχαιολογικές ανασκαφές έφεραν στο φως σημαντικά τμήματα του παλιού Λούβρου. Σήμερα τα σημαντικότερα τμήματα του παλιού Λούβρου είναι ενταγμένα στους νέους χώρους που δημιουργήθηκαν. Η κατασκευή των νέων χώρων μέσα από την ένταξη και ενσωμάτωση των θραυσμάτων της περιοχής ολοκλήρωσε την ανάδειξη τμημάτων του παλιού Λούβρου.

*Ενσωμάτωση των
αρχαιοτήτων στους νέους
χώρους του Μουσείου*

Εργασίες επέκτασης των αρχικών χώρων του Μουσείου και ένσωμάτωση των αρχαιολογικών ευρημάτων

μουσείο ρωμαϊκής τέχνης, Μέριδα, Ισπανία

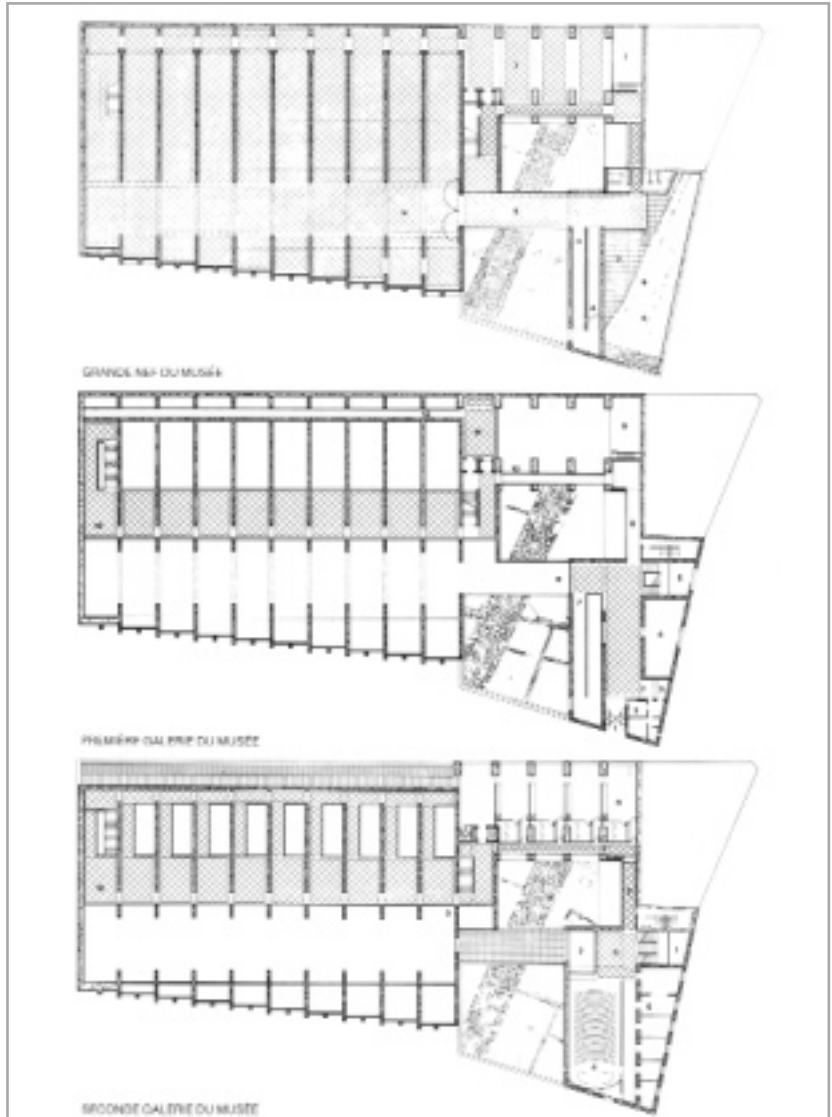
Το αρχαιολογικό μουσείο της Merida κτίστηκε πάνω σε ένα τμήμα των αρχαιολογικών ευρημάτων της ομώνυμης πόλης, η οποία υπήρξε ρωμαϊκή αυτοκρατορική αποικία.

Το Μουσείο είναι μία πηγή στοχασμών σε ότι αφορά τον χώρο, τη κλίμακα, τα υλικά αλλιά επίσης σε ότι αφορά στην ίδια τη πόλη και την ιστορία της. Ο Rafael Moneo ορίζει το Μουσείο ως "στοιχείο μνημειακότητας". Το Μουσείο χαρακτηρίζεται από την απλότητα, τη καθαρότητα αλλιά και την κατασκευαστική τελειότητα με την οποία εντάσσεται στο συγκεκριμένο περιβάλλον.

Το Μουσείο αποτελείται από δύο κτιριακούς όγκους. Η κλίμακα του πρώτου αλλιά και τα ανοίγματα του δηλώνουν τη λειτουργία του ως κτίριο διοικητικών υπηρεσιών. Ο δεύτερος μεγαλύτερης κλίμακας είναι απόλυτα εσωστρεφής, πρόκειται για τον μουσειακό χώρο. Η συνθετική αρχή του κτιρίου είναι ο ρωμαϊκός τοίχος, του οποίου η κλίμακα και η στιβαρότητα είναι το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο.

Rafael Moneo 1985

Παλατίνος Λόφος

αρχαιοθολογικοί χώροι στη Ρώμη

Όπως είναι φυσικό στην "αιώνια πόλη", η ιστορική μνήμη είναι συνεχώς παρούσα. Μεγάλοι αρχαιοθολογικοί χώροι ως δημόσια πάρκα, αποτελούν τόπους περιήγησης και στάσης για τους πολίτες και τους τουρίστες της πόλης. Παρουσιάζονται παρακάτω εικόνες από τον Παλατίνο Λόφο και την Αρέα Σάκρα, δύο μεγάλους αρχαιοθολογικούς χώρους στην καρδιά της Ρώμης.

Ο Παλατίνος Λόφος αποτελεί μια ευχάριστη και ήσυχη αρχαία τοποθεσία της πόλης, όπου ανακαλύφθηκαν ίχνη από καλύβες του 9ου π.Χ. αι., θεμελιώνοντας τη σχέση που εικάζεται ότι έχει ο συγκεκριμένος τόπος με την ίδρυση της Ρώμης. Δημοφιλής τόπος κατοικίας διάσημων κατοίκων της Ρώμης ανά τους αιώνες, διατηρεί ερείπια Ανακτόρων, Οίκων και ναών

Η Αρέα Σάκρα ανακαλύφθηκε στη διάρκεια της ανοικοδόμησης της δεκαετίας του '20. Ήρθαν στο φως ερείπια ναών, με τον αρχαιότερο να χρονολογείται στον 4ο π.Χ. αι.

Παλατίνος Λόφος

Παλατίνος Λόφος

Ρωμαϊκή Αγορά

Αρέα Σάκρα

Θέρμες Καρακάλα

Θέρμες Καρακάλα